ч. 276 (13.224). Львів, понеділок 12. грудня 1932. Pocztowa opłata zapłacona ryczałtem. Рік LIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ і АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло" Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 4·00 зол.
Четвертьрічно 12·00 „
Піврічно 24·00 „
Річно 48·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці і захор. Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Капіталістичний устрій демократизується.

Валиться — кажуть одні — капіталістичний устрій. На це дають безліч доказів. А другі завзято цьому твердженню перечать і подають докази. Дійшло до того, що у неодній душі того самого дня рано по гарячій дискусії капіталізм вмирає, вечором по такій гарячій розмові з іншими дискутантами він воскресає. Із такими сумнівами громадські діячі працюють, виступають на зборах і з сумнівами в душі пишуть, дарма, чи належать до того політичного гурту, який не годиться з капіталістичним устроєм, чи до такого, що саме на ньому спирає свою спільну ідеольогію. Це надзвичайно цікаве явище наших днів.

Сьогоднішня наша господарська структура, яку називаємо капіталістичною, та якої питомеиністю є приватна власність з її завданням — зиском, має стільки добрих і поганих сторін, що не диво, коли ви створюєте два воюючі табори і ряду плеяду тих, що не знають, на котру ногу стати. А це тим більше, що загал у своїх симпатіях до якоїсь групи кермується не стільки своїм світоглядом, скільки матеріяльними інтересами й хвилевими настроями.

Капіталістичний устрій має ті добрі прикмети, що дає одиницям можність і товчок напружувати для здобуття зиску всі духові і фізичні сили, щоби по змозі побільшити продукцію підприємства, поліпшувати ту продукцію для поборення конкурентів, чи для власної сатисфакції, мати за більш прецизійне приладдя, машини, за досконаліші способи техніки. Очевидно, таке підприємство, розростаючись завдяки енергії підприємця, дає працю більшому числу людей, виростає з продукції інших підприємств, словом — є могутнім чинником господарського поступу.

Але цей устрій має так само немало таких хиб, що він мусів викликати проти себе завзяту боротьбу. Коли початковий капіталізм валив феодальний лад в імя приватної ініціятиви господарської свободи одиниць, права вільної подажі й попиту, в імя ненарушности приватної власности, тоді був ідеалом усіх найбідніших. Його гасло: „якнайдальше посунений лібералізм" — просто захоплювало людей. Але потім, коли маючи за мету виключно лише зиск підприємця-капіталіста і, форсуючи продукцію, не брав під увагу потреб робітника, але йшов на його визиск; коли фабричний промисл, який є правдивим представником капіталізму, руйнував надпродукцію і знижкою цін ремесло і дрібний промисл; коли створював безробіття, а відтак творив концерни, трести та картелі на те, щоби захопити всі ділянки для зиску, змонополізувати продукцію і наново підносити ціни раніш обнижені; і коли це все створювало деструкцію в господарськім життю — то очевидно мусіла початися боротьба з капіталізмом і то дуже завзята.

Світова війна створила ще одно явище, а саме вид вязаного капіталізму. Він розрісся по війні також до небувалих розмірів, концентруючи продукцію у своїх руках та руйнуючи всіх малих і найменших приватних підприємців. Найдалі поступився вязаний капіталізм у Радянщині, бо там, як визнавець цілковитого змонополізування госп. життя, удержавив усю приватну власність під гаслом усунення визиску робітничої сили приватними капіталістами. В інших, дещо менших видах, являється цей капіталізм в Італії, ще інший в інших державах. І ось бачимо цікаве зближення поглядів двох протилежних світів. Концентрація продукції і розподільчих пунктів стає ідеалом прихильників не лише більшовицького устрою, але й капіталістичного. Ось капіталіст Форд стає божищем для одного табору централістів, а його слова цінять на вагу золота, бож він розвязує і ділом і словом найтрудніші економічні та соціальні проблеми, так само як Ленін стає божищем для другого табору. Але ідея в обох угрупуваннях одна.

Означе в міжчасі йде нестримним кроком безробіття, депресія цін, упадок купуючої сили мас, настає заломання. Ясно, що серед тих обставин ще дужче пішла боротьба цих двох світів і щораз частіше чути, що гряде упадок капіталістичного ладу. А проте поза теоретичні спори і спекулятивні міркування „направа" відносин не йде.

Тимчасом виринає зовсім нова течія у господарському житті. Великі сцентралізовані підприємства стають щораз більше нерентовними. Не помагає штучне піддержування їх при житті у виді субвенцій, тарифових полекш, експортових премій. Нерентовним стає державно-капіталістичний більшовицький ґіґант, але також меркне зоря приватно-капіталістичного устрою Форда. Не видержують кризи державні монополі ні їх сестри трести та картелі, щораз глибше потапають у довгах великі земельні посілости. Не видержують також конкуренції такі виславлювані досі величанські торговельні гуртівні. Всіх їх руйнує задорога адміністрація, інвестиційні вклади, надмірні транспортові оплати та аґенти навіть при масовій продукції. Заломлюються віщування Маркса й Леніна та цілої плеяди прихильників концентрації копіталістичних підприємств. Капіталізм розщеплюється. Природний закон величини підприємств карає великанів за їх надмірну концентрацію і валить їх, а задержує при житті *середні і малі варстати праці*, бо саме ті підприємства видержують усі удари кризи і вони доказують свою життєву силу. Вони скорше вичувають і находять лінію виходу. Хлібороб, що сам працює на ріллі, краще достосовується до ринку, ніж великий власник, бо він хоч і нуждує, то всетаки сплачує свої довги, або так звужує свої потреби, щоби їх не робити. Власник малої фабрички притиснений браком збуту одної продукції, перекидається на другу, стає детайлістом у продукції і дає на свій невеличкий ринок те, що може найти купця. Великий продуцент, наставлений лише на одну продукцію, не всилі того зробити. Реміснік, стиснений бідою, не доїсть та всетаки хочби знижкою ціни заробить ще на прожиток рідні, а фабрикант, стративши допомогу держави, не може дати ради. На місце здеґрадованого і здеклясованого гуртівника купця, являється купець сконцентрованих детайлів або підприємство зі склепами у ріжних дільницях, а не з одним великанським магазином. Являється життєва сила кооперації. Її централя з тисячами самостійних розсіяних по всіх усюдах кооперативних крамничок, з їх дешевим адміністраційним апаратом не паде, але кріпшає. Кооперативи захоплюють скуп і збут, вони протиставляться великим гуртівникам збутовим і конкурують побідно, бо їх централі не потребують цілої плеяди дорогих аґентів ні їх коштів подорожі. Кооперативи створюють свій власний устрій також у продукції, закладаючи невеличкі промислові варстати, достосовані до потреб оточення і до цін ринку. Навіть не потребують дорогих залізниць ні тягарових самоходів, бо дешевими фірами вивозять продукти і довозять товар.

Словом, життя ломить теорії вартости централізації підприємств і каже, що ніхто не сміє викривлювати індивідуальної підприємчивости, господарського лібералізму, а хто спробує робити це, сам заломиться. Коли концентрація підприємств, все одно у більшовицькому чи у державно-капіталістичному або приватному капіталістичному устрою зайде задалеко і почне руйнувати енерґію і хист цих малих підприємств, то саме ці неприродно великі підприємці провалються, як це сталося з Кройґером і його концерном.

Але чи тому паде увесь капіталістичний устрій? Ні він приймає лиш інший вид, він демократизується, стає на послуги потреб широких мас людства, спадаючи з вершин дотеперішніх капіталістичних потентатів, без огляду на те, чи ними є приватні капіталісти та спілки, чи державно-капіталістичні підприємства.

М. Творидло.

НАЙДАЛЬШЕ ДО ДНЯ 25. ГРУДНЯ Ц. Р.
мусите викупити в одинокім українськім
Т-ві Взаїмних Обезпечень
„ДНІСТЕР"
у Львові, вул. Руська ч. 20.
свою будинкову полісу на 1933 р., бо якщо цього не зробите, обезпечення Ваших будинків по закону перейде в цілости до ПЗУВ.

ЛЕЩАТА, СОВГИ, САНКИ та інше спортове приладдя дістанеш найдешевше в одинокій українській спортовій складниці „ПЛАСТ", ЛЬВІВ, вул. ГОРОДЕЦЬКА ч. 95.

ДЛЯ ОБЛЕКШЕННЯ ТЯГАРУ.

(Допис з Америки.)

Ню-Йорк, кінець листопада 1932.

Повижче подані думки, написані під впливом читання газет з рідного краю і застановою над страшним положенням рідного народу. Після довголітнього побуту в Новім Світі і зрозуміння американського життя; після особистих досвідів і перечитання відповідних книжок підписаний прийшов до заключення, що рятунок бідного народу не в самій економічній допомозі для нього, ані в політичній чи дипльоматичній акції, хоч як це важне для нації, але у вишуканні якогось шляху, на який нація повинна би вступити, щоби дійти до своєї мети. Думки не зовсім оригінальні, але приноровлені до сучасного положення рідного народу на Західній Области, оскільки підписаний це положення вірно собі самому зясував.

Читаючи українські часописі з рідного краю, підписаний має враження, що там така западня, що нема виходу. І тому, хоч-не-хоч, пригадуються слова великого генія Галицької Землі: „Вбогий край ваш, вузький і тісний і богацтвом не блиска? — А забув, що тісна і вузька і найбільших колиска?"

І власне, навязуючи до цих слів, підписаний силкувався розвязати таке питання: Чи можливе придумати якусь суспільну систему, яка була би відповідна для цього „вбогого, вузького й тісного краю" в тій цілі, щоби з нього зробити „колиску" для інших частин української землі.

Беру під увагу факт, що український нарід в Галичині творить під економічним оглядом одну клясу, без огляду на заняття. Цю клясу можна сміло назвати клясою робітників, без огляду на спосіб праці, як це переважно буває тут, в Америці, де під словом „робітник" розуміється не лише „чорнороба", що ходить деколи замураний, відповідно до заняття, але і всіх інших людей, що заробляють на життя своєю працею фізичною й інтелектуальною; де студент середньої школи та університету, або ріжних фахових шкіл заробляє в деяких годинах на вдержання та на оплату за науку, а в інших годинах, переважно ввечері, ходить до школи, щоби присвоїти собі якнайвище знання не так для поправи матеріяльного добробуту, як ізза відчуваної потреби вищої освіти; де такий студент не зважає на те, чи це фізична чи умова праця, а глядить на її оплатність; де бюровий працівник, прийшовши по праці домів, перебирається в робітниче убрання „овер-олс" і береться до направок біля свого дому, городу, або посвячує кілька годин для прикраси свого мешкання; де ізза того нема ніякого стиду до якого-небудь роду праці; де через те не слідно великих суспільних ріжниць; де з цієї причини нема зависти між богатим і вбогим; де до приходу більшовизму незвісна була клясова ненависть і т. п. Ця американська система стала підставою структури суспільного ладу в порево-

Церковні матеріяли брокати на фелони, френзлі, гальони, кисти, також всілякі матеріяли для потреб церковних і літургічних — а також осінні новини у вовнах і шовку на плащі і дамські сукні поручає фірма

АДОЛЬФ АВЕРБАХ, Львів, Ринок ч. 20, телеф. 7-54. Рік заснования 1890.

дюційній Еспанії, де в новій республиканській конституції сказано, що „Еспанія, це країна робітників усіх суспільних кляс". — Отже під впливом таких помічень можна прийти до заключення, що й український нарід в Галичині може зі себе в короткім часі витворити „націю робітників", яка стала би взірцем для творення нової суспільности на інших українських землях.

Пощо властиво змагати до створення нової суспільности, щоби вона аж ставала „нацією робітників"?

Дивлячись на натиск наших національних, а завзятих сусідів, приходить наш земляк на чужині до висновку, що йде нерівна боротьба між нами, а тим сусідом. Хоч така боротьба незрозуміла напр. родовитому американцеві, бо він виріс у своїй вольній країні, яка не то, що не поборює ніякої раси чи там національности, але старається допомагати до її розвитку для добра Америки й цілого людства; але ця боротьба зрозуміла нам, українським емігрантам. І ми приходимо до заключення, що сусід є безпощадний і непоправний; що в нього нема ніякого зрозуміння людських почувань другої нації, яка живе побіч нього; що єдиний мотив, який спонукає його застановити свої зазіхання на наші землі, буде почуття його безсильности супроти нашої етнічної маси. А безсильним він стане тоді, коли ми створимо із себе етнічний та суспільний моноліт, якого він не буде всилі навіть куснями відлупати.

Українські кооперативи у Галичині не є оригінальним продуктом нашого народу. А прецінь, яку важну роботу вони сповняють для скріплення навіть малосвідомих одиниць. Подібну систему можна приноровити ще в фізичній праці. В Америці приймається тепер клич, привезений сюди з Англії, під назвою „Нова Дружба". Оцей клич виходить з заложення, що ці народи ані правительства не навчилися нічого з недавньої світової війни, бо дальше воюють із собою. І саме тому теперішня світова криза не має виглядів на скоре покінчення. Але серед неї зродилася думка поширити клич взаємного співділання поодиноких громадян, народів і держав, щоби на будуче виключити повторення страшного явища. Люди, що підняли новий клич, завважили, що більшовизм тому приймається, бо дає щось нового. Але ті самі люди прийшли до заключення, що більшовизм ще більше деструктивний, ніж дотеперішня капіталістична система. І тому, як протиставлення більшовизмові ставлять засаду братерства, але не цього мрячного, теоретичного братерства, лише практичного.

На підставі засад, голошених отсею „Новою Дружбою" можна виробити деякі витичні способи й засоби, які підходять під потреби нашого народу. Отже практичним серед нашого народу може бути таке „братерство": Із учнів середніх та вищих шкіл організувати „робітничі бригади" в часі вакацій і посилати їх на польові роботи до наших сіл. Ця робота може бути безплатною, коли мова про допомогу для бідніших селян. Там, де є можність зарібків, може прийти заплата до спільної каси. Організація студентських робітничих бригад має на ціли затирати суспільні ріжниці між освіченою молоддю й нашим селянством, чи може іншими верствами; підносити рівень освіти людей, серед яких учні працюють; поширяти почування братерства між тими, що живуть в одних і тих самих політичних умовинах; скріпити здоровля шкільної молоді і відсвіжити сили до нової умової праці після ферій.

Спеціяльну увагу звертає „Нова Дружба" на жіноче питання і приходить до висновку, що дівчата повинні перестати вважати себе самих за забавку для розвеселення мущин, а прийти до висновку, що вони є сотворені також для праці і що їх місце в домашньому господарстві, крім природного призначення бути вічною матір'ю. Серед наших відносин зовсім можливим було би організувати дівочі бригади зі студенток і посилати їх на ферії до помочи сільським господиням при догляданні дітей у часі літних робіт, або навіть і для самих пільних робіт. Шевченкові слова в поезії „Якби ви знали паничі — то ви-б ідилій не творили" ще й досі важні. Отже, якби наші шкільні дівчата переняли ідеєю практичного сестрицтва, а то й співпраці з найбіднішою, прибитою горем жінкою на селі, догляданням напів бездомних дітей, поширюванням домашної гігієни в курних хатах і практичною наукою ладу в хаті та домашнього господарства, то тим самим положили би тривкі підвалини для піднесення гідности і значіння українського жіноцтва, яке виховує націю тепер і в будуччині. „Нова Дружба" пригадує, що еманципація жіноцтва коштує людство страшні жертви і тому вони не повинні бути даремними, коли мова про піднесення жінки в інших народів.

А користь з такої праці для всього загалу така, що поволи здобутки науки будуть приймитися серед найширших верств; що освічені одиниці не будуть чимсь відірваним від цих верств, але будуть „дріжджем у рощині" і що по витревалих зусиллях власться створити з українського народу в Галичині новий рід суспільности, яка стане взірцем для інших наших земель, а заборолом проти кольонізаційних експериментів ненаситного сусіда.

Як серед таких роздумувань читач прийде до заключення, що варт попрацювати над такими плянами, то само собою пригадаються йому дальші слова поеми, цитованої на початку, тобто: „Тут на полі твердім і худім, наче терен на ріни, виростайте цілкі і тверді для великої зміни".

В такім роздумуванні повинно лежати післанництво теперішньої української молоді.

Д-р Семен Демидчук.

——o——

УРЯД МАНІВА УСТУПАЄ?

„Адеверул" подає вістку, що уряд прем. Маніва має уступити. Це мало би статися зараз по різдвяних святах, які в Румунії святкують уже по новому стилю.

——o——

На випадок румунсько-більшовицької війни.

Югославія і Чехословаччина не йдуть Румунії на поміч.

З добре поінформованих мадярських кругів повідомляють, що Франція виготовила проєкт військового союзу, котрий хоче вона заключити не з поодинокими державами, але з Малою Антантою як одиницею. Цей союз скріпив би позицію кожної держави Малої Антанти у тім випадку, якби прийшло до війни.

На випадок конфлікту Італії з Югославією обовязані всі держави Малої Антанти виступити до війни по боці Югославії проти Італії. Також на випадок збройного випадку між Румунією і СРСР. булиб обовязані Югославія і Чехословаччина виступити до війни по боці Румунії.

На основі вісток з Будапешту Югославія і Чехословаччина відкинули це предложення, покликуючись на те, що вони не можуть гарантувати своєї військової помочи у тім випадку, якби СРСР напав на Румунію.

Німці плянують культурний центр в Америці.

До Ню-Йорку зїхалося при кінці жовтня ц. р. 500 делеґатів німецьких товариств, орґанізацій та підприємств, щоби поважно обговорити справу заложення культурного німецького осередку в Америці, з осідком у Ню-Йорку. Делеґати прибули з 10 стейтів; вони представляли сотки тисяч німців. Це в дійсности був перший німецько-американський конґрес, який відбувся в готелі „Астор". Ціль конґресу: заложити ріжні культурні інститути для американців німецького походження для пропаґування німецької культури в Америці. Хочуть заложити німецький університет для викавання осягів германської культури, німецьку академію мистецтв, котра малаб бути виміною стацією осягів на полі мистецтва ріжних національних груп в Америці і поза нею, а також якогось німецького педаґогічного інституту. — На конґресі порушували також економічні питання, як напр. митної тарифи Зл. Держав у відношенні до німецького промислу, але з чисто наукової точки, щоб не допустити до партійних ріжниць на тлі суперництва американських партій. В конґресі брали участь визначні люди, між ними виголосив реферат Алансон Б. Гавтон, бувший американський амбасадор у Берліні, д-р Емануїл Баруч, президент Т-ва ім. Гетого, д-р Карло Нагель, б. секретар торгівлі в кабінеті през. Тефта і десятки інших інтелектуальних діячів з ріжних міст Америки.

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА" З ДНЯ 12. ГРУДНЯ 1932.

Д-Р ОСИП ФІЛЯС. 3)

Суспільна опіка
у наших умовинах.

У Польщі на 100 поляків було приросту:

Рік	українців білорусів	жидів	Білорусь, Полісся Волинь укр.	Білорусь, Полісся Волинь жидів	Галичина укр.	Галичина жидів
1924	44	10	233	16	83	17
1925	40	10	235	18	80	16
1926	46	12	199	15	72	14
1927	38	9	205	15	76	14
1928	40	9	220	14	83	12

Коли приглянутися ближче обом таблицям, завважуємо велику плодючість на наших землях, що поставити могли наш нарід, щодо скількости, як другий або третій після Радянського Союзу чи Польщі. Але рівночасно бачимо значну смертність — найбільшу поза Радянським Союзом в Европі. Що складається на причини цієї великої смертности у нас у порівнянні з іншими народами в Европі про це пізніше. Дві ті факти: велика плодючість та надмірна смертність вказують, що нарід наш легковажить собі природний приріст, що відбувається завдяки величезній плодючости нашого народу. Подібні відносини запримічуємо також у Польщі та тільки цією обставиною пояснити можна такий імпозантний природній приріст її населення. З другого порівнання можна ствердити, що природний приріст нашого населення стверджуємо не на нашім галицькім ґрунті, але головно на Волині, Поліссі та Білорусі. На обох тих теренах також жиди в порівнанні з іншими теренами Польщі виказують зріст свого населення. Який точний наш зріст в останніх чотирьох роках, покищо, не маючи точних дат — подати не можна. Нині відносини зовсім інші. Незвичайно круте господарське положення, тяжкі умовини роздобути домівку, відсутність праці, катастрофальне господарське положення села — це все впливає на зменшення числа нових подруж.

Рішуче та щораз більше загальне змагання нашої доби до обмеження числа новороджениців, поширюється нині вже не тільки серед інтеліґенції, але подібно як в усіх державах Европи (крім Радянщини) на нашім селі. Доказом цього є, що в інших державах, без огляду на значно зменшену смертність, природний приріст населення є менший.

На цю справу звернули увагу уряди держав та суспільники старались відповідно утримати приріст населення обниженням смертности, поширенням основ примітивної гигієни, розвитку запобігання (профіляктика) недугам і піднесенням рівня санітарної недуги серед населення. У Франції, тепер в Італії пробували боротися зі зменшенням скількости новороджениців — накладаючи окремі податки на парубків, нагороджуючи численніші родини, врешті звертаючись до патріотичних струн совісти громадян. Дарма, так там, як й у нас стверджують значний спадок нових подруж, свідоме прямування обмежити скількість дітей 1—2 на родину, зріст уже навіть на нашім селі скількости штучно викликуваних викиднів (**abortus**) та загальне поширення уживання запобіжних засобів проти запліднення не тільки серед інтеліґенції, але й селянства.

Це все веде до зменшення числа новороджениців, а тим змагає, щоби дітям, які переживуть змаганням подати здобутки цивілізації культури та добробуту на такім рівні, як цього вимагає нинішня хвилина.

Економісти ріжних народів будують свої надії саме на спадку числа новороджениців тим, що за 50—100 років прийде недостача рук до праці, зросте попит на робітника і т. д. — врешті на гаразді та добробуті для всіх громадян.

Наше покоління лєдви доживе до цього гаразду.

Названі два факти себто: якість та скількість громадянина витворили нинішній стан суспільної опіки. Поняття суспільної опіки не має нічого спільного з нинішньою загальною бідностою; *є це вислід колективного почування відповідальности всього громадянства за якість та скількість громадян.* Суспільна гигієна не займається нині виключно нуждою як досі; її завдання звернути увагу на всі чинники та умовини, які впливають на здоровля громадянина. Суспільна опіка це справа, яка займає ціле громадянство, тому є загальною акцією, а зосереджена

ГОРОДОК.

Хто буде обвинувачувати учасників нападу?

Польська преса повідомляє, що слідство проти винуватців нападу на почту у Городку і сутички з поліціянтами на ст. Глинна Наварія вже кінчається. В пятницю відбулася у Городку льокальна візія в участю судових і прокураторських чинників. Слідство, — читаємо, — прийняло несподівано великі розміри, відхиляючи інші злочинні проступки обвинувачених. Тому мабуть обвинувачуватиме підсудних шеф прокуратури при львівськім окружнім суді д-р Хіровський. Зате суд не відбудеться у понеділок, лише в одному з чергових днів тижня.

Читаємо теж, що поголоска про затоплення у Дністрі мішка з більоном показалася невірною, бо найшли сховок з 990 зол. того більону. Який це сховок і де решта грошей — цього слідчі чинники не пояснюють.

—o—

ПІЛСУДСЬКИЙ В ТОРУНІ.

ТОРУНЬ, 10. XII. ПАТ. Сьогодні приїхав тут із Варшави марш. Пілсудський.

—o—

СРСР. ХОЧЕ ПЕРЕГОВОРЮВАТИ З АНГЛІЄЮ.

ЛЬОНДОН, 10. XII. ПАТ. Згідно з комунікатом Форін Офісу більшовицький амбасадор у Льондоні вислав до держ. підсекретаря закордонних справ ноту, в якій повідомляє, що більшовицький уряд приймає предложення В. Британії нав'язати переговори із СРСР у справі торговельної умови.

РАДІСТЬ ЖИТТЯ

тратить багато людей, котрих мучать страшні болі ревматичні і нервові. Але нема причини до розпуки, бо вже багато тисяч недужих виздоровіло завдяки Тогалю. Таблетки Тогаль дуже часто поборюють оці недомагання. Тогаль стримує нагромадження мочевого квасу. Нешкідливий для серця, шлунка та інших органів. Дістати можна у всіх аптиках. 948 1—й

КОМУНІСТИЧНІ ДЕМОНСТРАЦІЇ.

БЕРЛІН, 10. XII. ПАТ. Весь учорашній день відбувалися комуністичні демонстрації на вулицях Берліна. У багатьох випадках інтервеніювала поліція, вживаючи ґумових палиць. До більших заворушень прийшло у Почдамі.

—o—

РОЗЛАМ СЕРЕД ГІТЛЕРІВЦІВ.

БЕРЛІН, 10. XII. ПАТ. Щоби затушувати враження загрожуючого партії нац.-соціялістів розламу, гітлерівці складають заяви льояльности для Гітлера та його руху. Заяву таку оголосили крім послів Розенберга, Ґірля та Фріка також Федер, який так само як Штрасер, узяв відпустку з партії. Оголосили теж комунікат нац.-соц. партії, який м. ін. стверджує, що ніякі події не зможуть підважити нац.-соціялістичного руху.

перш за все в руках урядів, що видають відповідні закони та директиви; ударну працю виконує саме громадянство. Працею є т. зв. позитивна популяційна політика, а метою її є мати в державі якнайбільше громадян щодо якости повноварттісних та працездатних.

Коли народи не змогли стримати опадок скількости новороджениців, тоді звернули увагу у зовсім протилежну сторону: почалися розсліди за джерелом та причиною вимирання населення.

Виявилось, що *⅓ населення вимирає у першім році життя, з тої знов ⅓, в перших трьох місяцях життя.* У Польщі смертність немовлят представляється загально 20 відс., себто, що кожне пяте немовля на 100 живо уроджених немовлят вмирає. Друге насилення смертности дітей є таке: в часі до 5 років життя, що у відношенні до загального числа померших всіх громадян, залежно від місцевих умовин (про це пізніше) є 30—45 відс., в наших сторонах нераз 60—70 відсотків.

Вимирання дітей є назагал велике у бідних родинах і рівне серед них 35—50 відс. та вище. Це є трагедія. Вагітність та порід мають свою моральну та матеріяльну вартість а нею є: сума терпінь, духових та фізичних і вложених грошевих засобів. Коли з цього боку розсліджувати смертність дітей в бідних родинах, то сказати можна, що жінки родять діти на те, щоби поховати їх в землі та, що наш природний приріст коштує нас за багато.

(Продовження буде.)

Демаґоґія „вищого стилю“.

Відгук на „відповідь“.

Редактор „Нового Часу“ п. Дм. Паліїв зробив нам перед кількома днями честь прилюдним запитом на сторінках свого пресового органу, чи „Слово Польске“" вірно інтерпретує нашу статтю про подію в Городку. В цьому запиті,, вистилізованому з питомою п. Паліеву версайською делікатністю, він попросив нас вияснити, чи ми погоджуємося з польським становищем про кругову відповідальність української суспільности за вчинки українського підпілля. Ми дали п. Паліїву на цей запит прилюдно всесторонню та вичерпуючу відповідь. У ній ми підкреслили, що не тільки не погоджуємося, але й весь час боремося з тією засадою. Крім того ми подали „новочасному“ редакторові до відома, що боремося ще й із провокуванням, і то свідомим провокуванням, масових репресій на громадянство вчинками анонімового підпілля.

Цю нашу відповідь п. Паліїв прийняв до відома, бо у своїй відповіді на неї написав таке:

> „Діло цитує уривок бюлетеню ОУН, в якому говориться про те, що завданням ОУН є витворювати такі ситуації, щоби на всю українську суспільність накликати репресії. **Становище наскрізь фальшиве**“.

У підкреслених словах п. Паліїв скапітулював і признав нашому становищу, треба думати, слушність, хоч може цього не дуже бажав. Бо він, що є сам для себе паном і єдиним авторитетом у політиці, він, що здавна закоханий у перманентному веденні партизанщини в усяких організаціях політичного характеру, до яких колинебудь належав, чи належить, ніколи нікому не признає слушности.

Здавалось би, що п. Паліїв повинен би вже зрезиґнувати після такого „успіху“ з дальшої „полеміки“. Але п. Паліїв не був би собою, якби на тому покінчив справу. Його може завсіди виратувати вищий стиль розхрістаної демаґоґії. Вона йому й тепер допомогла обернути кота хвостом і дозволила далі брикати. „Чому „Діло“, мовляв, саме тепер про ті справи (тобто про кругову відповідальність, спричинювану пляново підпіллям) говорить? Чому не говорило скоріше? Не говорило тому, бо не мало потреби і не вірило в те, щоби такі очайдушні гасла міг реалізувати в такій площині навіть підземний наш світ.

> „Моє особисте **становище** — пише п. Паліїв — до нашого підпілля, існування якого випливає з обєктивних умовин, мав я нагоду висувати підчас мойого процесу“.

Ось у тому то „особистому“ становищі п. Паліїва до цих преважних справ і лежить ключ до зрозуміння його наскрізь отаманської психіки. Він, член політичної партії і бувший посол, він, редактор політ. щоденника, не поставив у своїй полеміці справи в площині, скажімо, порушення нашою статтею політичних напрямних партії чи в площині нарушення її тактики, тільки виключно в площині **особистій**. „Там, мовляв, „Діло“, там і УНДО — а тут тільки „я“. „А моє особисте становище таке“. Щож тут говорити про якенебудь підпорядковування вищим вимогам національної рації, чи потребам політики, коли для такого партизана мірою всіх складних явищ нашої сумної дійсности є виключно тільки **особисте**, демаґоґією та розперезанним еґоцентризмом виплекане самопочуття.

У свому самолюбному засліпленні не вагається цей незрівнаний у нас нині щодо своєї безцеремонности публіцист твердити, що, мовляв, „Діло“ „замісць причин взялося поборювати наслідки тих обєктивних причин“.Тимчасом поки ще п. Паліїв прийшов на світ, заки навчився писати і заки ще в ньому зродилася думка про пресову працю в якійнебудь ґазеті, „Діло“ безперервно вело і досі веде боротьбу саме з тими „обєктивними обставинами“. А зате п. Паліїв, відколи дістав у свої руки пресовий орган, боровся весь час найбільше не з „обєктивними обставинами“, але саме з **українською національною, конструктивною працею.** Він ніколи не спинявся перед ніякими засобами, які могли його довести до заспокоювання йогож таки **особистих** вибуялих амбіцій. І саме в тому криється одно з зерен, з яких виростає українська траґедія наших днів. Для заспокоєння своїх аспірацій на першенство в нашому політичному житті і для задовольнення своєї погоні за **популярністю** він готовий складати гекатомби жертв, але не зі своїх, тільки з громадських цінностей. Наприклад: політична організація, до якої він ще чомусь належить, є чейже загально-громадською цінністю. Але, не зважаючи на те, п. Паліїв веде в ній уже здавна безперервну, дарма що хаотичну „роботу“ над її ослаблюванням, над паралізуванням її життєздатности і над підриванням її престіжу назовні. Можнаб йому це порахувати і в заслугу, але не для нас, а для наших противників. Для них п. Паліїв може бути найпотрібнішим, бо він майстер для ослаблювання найбільшого нашого табору.

У свому полемічному запалі він записав нашу статтю про Городок „на карб штанотрястя“ перед поляками. Це новина у публіцистиці, щоб у пошуканні за арґументами хапатися за чужі — штани. Цим винаходом п. Паліїв стверджує, що деколи демаґоґія може докотитись аж до порога хамства. Публікуючи нашу статтю про Городок, ми здавали собі докладно справу з того, що нею можемо наразитися нашому підпіллю, але ми цим не зразились і цього не злякались, виходячи з заложення, що добро нації вимагає від нас і такого сміливого наражения себе. Зрештою воно не перше. Це не перешкодило лицарові демаґоґії приписати наш вчинок „штанотрястю“ та скапіталізувати його негідно для своїх автореклямових цілей.

Не зважаючи на те, п. Паліїв сміє кілька рядків нижче говорити про „такт“, який нібито „наказує мовчати тоді, коли кров ллється“. Тимчасом річ мається саме навпаки, бо якраз в таких моментах, в яких кров ллється, треба мати відвагу зайняти ясне та рішуче становище. У таких моментах **нікчемною трусливістю є мовчанка** кожного, хто з такими засобами боротьби не погоджується, але не має відваги цього сказати.

На рятунок українській малій дітворі.

Одним з найстарших Товариств у Львові є Товариство „Українська Захоронка“, яка дає опіку та виховання українським дітям у дошкільному віці. На протязі свого існування пережило Товариство ріжні часи і поборювало всякі труднощі, щоби не допустити до ліквідації своїх розкинених по всіх дільницях Львова Захоронок, та не позбавляти української дітвори цієї благодати, якою є для них Захоронка.

Бо щож сталось би з цими дітьми і де вони опинились би, якби Захоронка відмовила їм опіки та виховання. Які страхіття нужди і зіпсуття пережилиб наші діти серед великоміського елементу, і де вони почулиб українську мову та молитву, — бож половина з них учиться щойно у Захоронці рідного слова, а прийшовши до хати учить маму — бо і мама по українськи не вміє.

Загальне зубожіння суспільности спричинило упадок приходів Товариства на половину, а звідси убогих дітей удвоє. Управа докладає всіх зусиль, щоби здобути фонди на покриття видатків, які пересічно виносять 3.500 у місяць. Не велика це сума, а як тяжко її здобути. Бо і з чого?

Тому звертаємось з отсим покликом до української суспільности за піддержку в наших зусиллях і ратунком для української дитини.

Ви всі, яким доля заощадила переживань нужди та голоду, не забуваймо за убогу дітвору, для якої цей 1 зол., який Ви вплачуєте місячно до каси Товариства, є підставою до життя і виховання. Але треба, щоби вплачували всі, а чи так воно є?

Ледви сотний українець у Львові складає цього золотого. — Для інших — убога українська дітвора не існує. І вони переходять над нею до порядку денного. А цих дітей так богато і всі вони хочуть їсти і всіх їх треба одягнути й огріти і всі вони мають право до ясного та радісного дитинства.

Надходить діточе свято — радісний день св. Миколая.

Не пожаліймо зложити хочби найменшу лепту для убогої української дітвори, щоб і вона взяла участь у цій радости.

Надходить по Миколаю Маланка, яку Товариство від ряду літ уладжує, щоби цією імпрезою здобути фонди на покриття видатків у Захоронках. Дайте доказ зрозуміння благородної ідеї Захоронки і прийдіть всі, щоби своєю приявою зазначити, що доля української дітвори не є для Вас байдужа і що українське громадянство хоче піддержати Товариство в його праці.

ЗА Т-ВО „УКРАЇНСЬКА ЗАХОРОНКА У ЛЬВОВІ:

С. Ракова, голова. **Ст. Филипович,** секретарка.

ШКІЛЬНИЙ ПЛЕБІСЦИТ за українською мовою навчання переводити безумовно в усіх українських громадах де є польські й утраквістичні школи!

Економічний огляд.

ПОЛЬСЬКА ХРОНІКА.

Сконцентрований наступ.

Господарські кола Польщі від деякого часу голосять доцільність сконцентрованого наступу на крізу. Наступ цей має бути пляновий. Дотепер — мовляв — усі заходи були виплавом розпуки. Теперішні скоординовані зусилля мають значно поправити ситуацію. В це бодай вірить їхні ініціятори. Шляхи до наступу вже намічені. А саме на пленарному засіданні варшавської Пром.-Торг. Палати 5. ц. м. ухвалили 10 резолюцій, які є засадничими для згаданого наступу. Вони дотичать: 1) ліквідації податкових залеглостей, 2) тогож самого в царині зобовязань комун. союзів, 3) зобовязань хліборобів через обниження відсотків від ріжних позичок, 4) охорони капіталізації і відсоткової політики, 5) зміни взаємин вірителя до довжника, себто більшої справности ліквідаційних процесів, 6) ревізії суспільних обтяжень, 7) ревізії залізничих тарих, 8) політики державних підприємств, 9) публичних робіт і будівельної акції і 10) питання цін і картелів. Ці резолюції, що їх до 15-го ц. м. мають заопінювати всі Пром.-Торг. Палати і приняти в другій половині грудня на спільному зїзді, обговорює тепер усе польська господарська преса.

За знижку цін скартелізованих продуктів. — Публичні роботи.

Під натиском уряду мають картелі вже в найближчих днях проголосити знижку цін. Вона буде дотичити ось таких артикулів: заліза в штабах (на 10 проц.), чавуна і цементу (на 25 проц.), нафтових продуктів (10—15 проц.), бензини, канц. паперу (15 проц.), ротаційного паперу (10 проц.), світляного ґазу (8—15 проц.). Чи і в якій мірі будуть знижені ціни інших промислових виробів, це вирішать у найближчому часі. Промисловці вяжуть свою уступку щодо цін з врухомленням публичних робіт, які збільшилиб обороти промислових підприємств. Санаційний клюб виготовив плян публичних робіт коштом 180 міл. зол. З його реалізацією найшло би працю 100 тисяч робітників.

Полюбовне судівництво купців.

Мабуть під впливом підвищених судових оплат купецькі організації роблять заходи в напрямі розбудови й спопуляризування інституції полюбовних судів.

Польське дерево даром для заграниці.

До яких абсурдів доводить дампінґ, на це вказує ось такий факт: оферту державних лісів Польщі приняли бельгійські залізниці тому, що була найнижче скалькульована. Показується, що добута ціна покриває лишень кошти праці і транспорту дерева. Сам сирівець відданий даром. За таку ціну оголюють з лісів наші карпатські верхи.

Дефініція крізи.

Шанований економіст Г. Тенненбавм видав I. том великої праці „Структура польського господарства“. Польська критика приняла цей твір незвичайно прихильно, подекуди навіть з одушевленням. Питання господарських форм Польщі, продукції, збуту картелів, етатизму — як читаємо в тих критиках — проаналізував Тенненбавм совісно і знаменито зілюстрував численними прикладами. Між іншим заявив він, що кріза, яку переживаємо, є більше крізою понять і оцінок, ніж крізою господарства. Бо світ думає категоріями, що не пристособлені до новітньої господарської дійсности.

СВІТОВА ХРОНІКА.

Внутрішні і зовнішні гроші.

Поважне зацікавлення у світі економістів викликав опрацьований професором університету в Женеві Мільгавдом проект радикального оздоровлення валютового нездужування майже всіх державних організмів і їхніх міжнародніх оборотів. Цей професор, беручи за основу своєї ідеї компензаційність у міжнародніх торговельних оборотах, яка сьогодні сильно поширилась — радить завести бони, емітовані „компензаційними урядами“. За спроваджений із заграниці товар замісць золотом чи девізами платилиб купці такими „бонами“. Одна держава моглаб лишень стільки закупити у другої, скільки малаб компензаційних бонів. Білянси рівноважилисяб тоді автоматично. Проект цей також нелегкий до зреалізування, як і поширення компензаційности на цілість міжнародніх торговельних оборотів. Візьмім під увагу хочби Польщу. Вона найбільше закуповує в тих краях, у яких запотребування на польські вироби найменше, і навпаки. А потім: бажанням кожної держави є мати надвишку в торговельному біляноі, а не лишень його вирівняти. Проте проект Мільгавда є предметом дискусії. Навіть експерти, що приготовляють матеріял для Міжн. Господарської Конференції, розглядали згаданий проект.

Чи доляр теж упаде?

Одною з найбільших турбот Америки є страх, що її валюту стріне та сама доля, що стрінула англійський фунт. Очевидно, не через брак покриття мав би доляр стратити на вартости. Золотий фонд, призначений на підклад для валюти, значно переходить законну границю. Небезпечний момент міститься у великих труднощах фінансових, з якими Америці доводиться тепер боротись. Не бракує також і в Америці таких, що намовляють до девальоризації, себто до зниження золотої вартости доляра. Та ця обставина, що всі претенсії Зл. Д. П. Америки, як державні, так і приватні, платні в долярах, є найбільшою ґарантією стійкости доляра. Евентуальне його захитання принеслоб Европі автоматичну редукцію довгів, але разом із тим також зменшення вартости великої суми долярів, яка находиться в Европі. Згідно з американськими підсумками щонайменше 1 міліярд долярів находиться поза своєю батьківщиною. В Польщі в січні ц. р. — як обчислило екон. бюро П. Банку — було 50 міл. долярів в обігу.

Депресія покінчена, хоч нема оживлення.

Так твердить Нім. Інститут дослідів конюнктури, точніше проф. Ваґеман. Оживлення — мовляв — прийде від інвестицій, і то тоді, коли кредит стане доступнішим. Отже оптимізм не переводиться.

В. Н-вич.

Апелюють за помічю до Америки!

(З одного листу.)

Наш нюйорський кореспондент присилає нам відпис листу з Радянщини, який говорить сам за себе. Ось уривки того листу, писаного з Київщини ще в липні 1932 р.:

„...Вибачте мені, що я набралась смілости Вам написати письмо, але переживаємо тепер величезні труднощі і я сама не знаю, кому писати, кого просити, щоби спас наше життя. Хліба у нас нема з місяця лютого і увесь час до Пасхи перебивались картоплею та лушпаями і всім, чим попало. Коли настала весняна робота, наш хлопець кинув школу і став ходити на роботу. Діставав півтора фунта хліба і мені приносив маленький кусочок, хоч на 2—3 рази в рот. Але я не могла ходити на роботу в колектив, бо обробляла домашню городину. Тепер і я вже хожу на роботу в колектив для того, щоб дістати один фунт хліба. Пишуть трудо-день, але що нам прийдеться одержати за той трудо-день, ніхто не знає. Залежить, яка робота і в яку катеґорію запишуть. Може прийдеться робити тиждень за один день.

„Харч дуже лихий: один фунт хліба, рано й вечір юшка з горохом, де плаває в повнім мисці 50 грамів гороху. На обід самий борщ без картоплі, де плаває 50 грамів на робочого гороху або фасолі і зелень. Хто не зїв свого фунта хліба зранку, як дістав, то обідає борщ з хлібом, але більше обідає без хліба. Бо тут не всякий зїдає зранку свій хліб, а жде до другого ранку. Тоді дістає другий фунт хліба, а другий чоловік або жінка і не пробує хліба, а несе свій пайок хліба до дому і сам пухне або худне з голоду, бо в нього є ще дома сімя з 5—6 душ, сімя непрацездатна, а пайок дістає тільки той, хто працює.

„Переживаємо страхіття голоду і ждемо переміни. Надоїло вже ждати. На роботу йдуть у свята і в неділі, щоби дістати фунт хліба і води горячої з горохом. Учора давали борщ з олією. Щоб ви почули, як робітники кричать, коли дощ іде. На полі нема роботи, а їсти хочуть, а не дають і дома нічого нема. Плач і скреґіт зубів.

„Розвинулось сильне злодійство. Всі крадуть вдень і вночі. Хто має коня, корову, або порося чи кури, то забирають на ніч у хату, щоб не вкрали. Але вже й таке бувало, що зарубали сокирою за те, щоби ограбити. Всю городину нищать, усе рвуть удень і вночі: картоплю, цибулю, чеснік, а картоплю з кущем виривають як молода, хоч нема що відривати. Мій син... ще 20. березня невідомо куди дівся із села так, як ходив, а все його білля лишилося у прачки. Для мене це сумне й загадочне. Якщо він сам утік, то я рада булаб; а може його вбили, бо до нього придиралися. Говорять йому: „Ти син урядовця, то мовчи, а то посидиш у ДОПР. За три місяці і разу не видали йому платні і пайок муки 44 фунти за два місяці, за лютий і березень і ще одну частину кіноленту (?) від нього спрятали.

„Шановний Земляче (імя), прошу Вас, напишіть, якщо можна, адресу когонебудь із членів редакції. Ми будемо писати все, може нам пришлють в „Торгсін“ хоч 2—3 доляри на муку і крупи, або хоч на висівку. Я булаб Вам вдячна і вважалаб Вас спасителем свого життя й мого хлопця. Бувайте здорові. Просить (подане імя).“

Увага: Лист присланий до одної знаної більшовикам особи в Ню Йорку тому не подається імен.

Д-р ПЕТРО МІНКО
отворив з днем 9. грудня ц. р.
адвокатську канцелярію
в КАМІНЦІ СТРУМИЛОВІЙ
при вул. Леґіонів ч. 51, I. п.

КОНЦЕСІОНОВАНЕ ЕЛЕКТРОТЕХНІЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ

ЛЕВ НАДРАҐА

Львів, Валова ч. 23. Телефон 59-49.

Виконує скоро і дешево:

Всілякі урядження електричних інсталяцій — направа моторів, електричного приладдя, радіоапаратів та слухавок — ладування акумуляторів.

Продає електротехнічні матеріяли і батерії по цінах конкуренційних:

жарівки „Філіпс“-а від 1.80 зол., „Тантріс“-а від 1.60 зол.;

електричні залізка на 12 рат по 2 зол. зі знижкою електричної струї.

Постійне поготівля для всіляких направок.

НОВИНКИ

— **Черевики, кальоші, снігівці, пантофлі** і всяке інше взуття купуємо виключно в „КОМЕТІ“, Львів, Ринок 21, Станиславів, Сапіжинська 10.

— **„Distinction“ косметичний кабінет,** Львів, вул. Коперника ч. 42 а. II. пов., телеф. 72-18. Виконує всі косметичні заходи (усуває зморшки, вигладжує і відмолоджує церу, усуває плями, лойотоки, веснянки, червоність шкіри та ін.) чисто індивідуально. Уживає найновіших метод найліпшими косметичними засобами, під ґарантією **нешкідливими.** Ціни дешеві для П. Т. урядничок та студенток знижка. Години принять від 10—14 та від 15—19-і. 996 1-10

— **Ювилей М. Бенцаля у Перемишлі.** Перемиському громадянству припала приємність святкувати 25-ліття сценічної праці симпатичного артиста „Театру ім. І. Тобілевича“ М. Бенцаля. Вистава „Петра Дорошенка“ заповнила велику салю по береги. Відчувався святочний настрій. При появі на сцені артиста зустріли оплесками. Після III-ої дії виступають представники перемиського громадянства в особах пос. В. Загайкевича, п-і Ціпановської та Івана Маївки. Перед ними двоє дівчаток передають квіти. Промовляв пос. Загайкевич підкреслюючи ту велику рису характеру ювилята, що вибрав шлях злиднів і мандрів замісць безжурних умовин праці у чужих. Ювилята засипали квітами з салі, льож і ґалерій. Відтак прочитали кількадесять привітів, присланих на це свято. Після вистави зійшлись члени театральної дружини на запрошення громадянства у кімнатах „Української Бесіди“, де за щирою розмовою і піснями провели дуже приємний вечір.

— **Вечір з творів Шопена** у виконанні учениць Вищого Музичного Інституту ім. М. Лисенка у Львові відбудеться в понеділок дня 12. грудня 1932 р. в год. 8.15 веч. у великій салі Муз. Т-ва. Фортепянові продукції попередить короткий реферат. Вступ вільний. Програмка 50 сот.

— **Вечір у память 20-літніх роковин смерти Миколи Лисенка** відбудеться дня 20. грудня у великій салі Муз. Т-ва заходом учителів Муз. Інституту ім. Лисенка. Ближчі інформації будуть подані пізніше.

— **Нова радянофільська ґазета.** З датою „Львів, 10. грудня 1932“ появилося перше число нової ґазети-тижневика під назвою „Українська Думка“. Редактор нової ґазети неназваний, так само на 8-ми сторінках нема ні одного дійсного призвища: самі аноніми, псевдоніми або криптоніми. Як відповідальний редактор (людина підставлена) виступає Юрій Танчаковський. У статті п. н. „Проблеми і ми“ редакція заявляє, що „не стає на ніякій партійній плятформі“, а проте політична тенденція нового часопису, хоч і досить дбайливо маскована, вилазить досить ясно. Лайка на „стару, гістеричну, декадентську Европу“ й „гіперкапіталістичну Америку“, фрази про „ґіґантичні переміни на українсько-білорусько-російському більшовицькому Сході“, лють на „цікавого панка Тітулеску“, що не підписав пакту неаґресії з Совітами, радість, що Віннос „почервонів“, ба навіть правопис з „мільйонами“, всі ці малі риски зраджують появу нової радянофільської „безпартійної“ ґазетної імпрези.

— **Арештування ветеринаря.** На приказ сл. судді Гофмокля арештували в Станиславові міського ветеринаря д-ра Зяркевича. Причина покищо не відома.

— **У справі світлин на виставу в Шикаґо.** Українське Фотографічне Т-во у Львові прохає всіх фотоаматорів присилати свої світлини на нижчевказану адресу у звязку з наміреною участю у виставі в Шикаґо. Вистава обійме світлини етнографічно-краєзнавчого характеру мистецько виконані: краєвиди з наших земель, святочний і буденний побут, людові типи з характеристичними одягами, матеріяльну культуру (церкви, хати, будівлі, крамниці, знаряддя господарського вжитку, людові вироби), архітектуру українських міст (замки, монастирі, ці-

ОДЯГИ МУЖЕСЬКІ КАМГАРН. ВОВН. ЗОЛ. 38, УБРАННЯ МУЖЕСЬКІ НА ШОВКУ ЗОЛ. 63, ПАЛЬТА МУЖЕСЬКІ ЧИСТО ВОВН. ЗОЛ. 38, ПАЛЬТА МУЖЕСЬКІ ЧИСТО ВОВН. НА ШОВКУ ЗОЛ. 63, ОКРЕМІ ШТУКИ ПРОСТО КОНСУМЕНТАМ ПОРУЧАЄ:

Ф-А РОТ і РУГДЕРФЕР, Львів, Леґіонів ч. 3., І. поверх

(НАД КІНОМ „ПАЛЯС“.)

ПРОГРАМА КАНЦ. ШЛЯЙХЕРА.

БЕРЛІН, 10. XII. ПАТ. У найближчий тиждень канцлер Шляйхер виголосить через радіо промову про програму праці та мету нового уряду, що основується головно на переведенню дальшого політичного успокоєння. Зате уряд не думає починати поважнішу працю в господарській ділянці.

ГУВЕР РІШАТИМЕ ПРО ДОВГИ БЕЗ КОНГРЕСУ.

ЛЬОНДОН, 10. XII. ПАТ. Вашингтонський кореспондент „Таймс-ів“ повідомляє, що Гувер остаточно закинув думку звертатися у справі воєнних довгів до конгресу й хоче почати в тій справі ініціятиву без конгресу. Тому, що В. Британія постановила заплатити всю рату довгу й не домагатися ніяких пільг або полекш, то Гувер не мусить тепер звертатися до конгресу. Уступ Гуверової ноти, в якім заповідає готовість розглянути справу довгів за посередництвом спец. органу, що повстав би в порозумінні з В. Британією, коментує кореспондент „Таймс-ів“ так, що Гувер має на думці всесвітню економічну конференцію у Льондоні. Гувер, як здогадується часопис, хоче вислати на льондонську конференцію демократичних провідників, що стоять близько Рузвельта. Їм дасть він повновласти для ведення переговорів.

—o—

ВИБУХ У КОПАЛЬНІ.

НЮЙОРК, 10. XII. ПАТ. У копальні вугля в Гарляні в стейті Кентокі скоїлася катастрофа. Добули тіла 4 шахтярів; 18 досі не видобули.

БЕЗРОБІТТЯ В БЕЛЬҐІЇ.

БРЮСЕЛЯ, 10. XII. ПАТ. У Бельґії зареєстрували 157.023 безробітних і 148.812 частинно безробітних. У відношені до м. жовтня зазначилася поправа в безробітті.

ПОЛЬСЬКИЙ СЕНАТ.

ВАРШАВА, 10. XII. ПАТ. Пленарне засідання сенату марш. Рачкевич визначив на четвер 15. грудня в год. 16.

... свіші краєвиди). Техніка виконання довільна; формат від 24—30 до 30—40. На відвороті фотографій подати імя, прізвище та адресу автора, позитивну техніку світлини, назву місцевости, звідки взята світлина і ціну картини. Останній речинець присилки 1. березня 1933 р. На адміністраційні видатки долучити 1.50 зол. у почтових марках. З огляду на те, що досі львівський комітет не має безпосереднього нагляду над виставою в Шикаго не може взяти на себе відповідальности за надіслані світлини без застережень. Гроші за продані світлини на виставі будуть передані авторам. Всякі точні інформації дасть виставовий комітет УФОТО. Писати і присилати експонати на адресу: Ярослав Савка, Львів, вул. Баторія ч. 24.

— Найновіші здобутки Музею Визвольної Боротьби України у Празі є головним чином архівного характеру. Так Музей в останніх днях дістав: архів українського студентського т-ва при університеті Альберта в Кеніґсберзі, архів гуртка українців універсантів при берлінському університеті, папери Союзу Українських Студентських Організацій Німеччини та Данціґу (так зв. СУСОНД) і багато інших архівних матеріялів зі студентського життя, так, що нині Музей може майже повно представити діяльність українського студентства за кордоном. До відділу політичного вплинули, цілком випадково врятовані від загибелі, друковані на машинці реферати, читані на II. Зїзді Українських Націоналістів у Відні. З прибутків мистецького характеру варто зазначити колекцію світлин з конкурсу на проект памятника Гоголеві в Москві; серед них є й відзначений жюрі проект українського скульптора Забілли. Збіркова акція на вибудування окремого будинку для Музею розвивається досить добре (властиво є в проекті збудувати взагалі окремий „Український Дім“ у Празі, в якому має знайти своє приміщення і Музей). Лише еміґрантська Прага дала добрий приклад, зібравши протягом кількох днів звиш 1300 ч. к. Але очевидно, що завдання вибудувати окремий Український Дім є по силам лише цілому українському громадянству. І воно повинно належно підтримати це огнище української культури.

— Висаджують неужиточну муніцію. Команда гарнізону м. Львова повідомляє: 19. грудня ц. р. між годиною 8—13. відбудеться висаджування неужиточної муніції на терені муніційних магазинів Пом. Склад. Озбр. ч. 6. в Голоску. Прохожі мають безоглядно пристосовуватися до розпорядків військових стійок безпеки.

— Ріжні вістки. В Еспанії стає перед судом за [illegible] змову 26 осіб, із чого 14 ген[illegible]ралів і 3 адмірали. — Литовський уряд дозволив Падеревському приїхати до Ковна, де він дасть концерт на добродійну ціль. — В Англії підготовляють пляни як обмежити витрати міських управ на 35—40 міл. фунт. річно. — У Брюселі 15.000 власників ресторанів, гостинниць і каварень зорганізували демонстрацію проти урядового розпорядку, що обмежує продажу алькоголю у Бельгії. — У Лісабоні помер у 70-ім році життя відомий португальський журналіст Хозе Альмейда. — Американський експорт у листопаді дав суму 153 міл., імпорт 106 міл. дол. — За останній рік появилось у Німеччині 29.804 книжок; у мин. році було їх 31.106. — Представники держав при Лізі Націй рішили скласти зпоміж себе диплъоматичний корпус; головою вибраний найстарший із них, Ріддель, делегат Канади.

— Один із засобів ощадности у домашнім господарстві. Живемо під гаслом ощадности. Мусимо ощаджувати, мусимо числитися з кожним золотим. Домашнє господарство найбільше відчуло крізову ситуацію та мусить застосуватись до наших скромних можливостей. Пані дому, господині, мають тут широке поле до попису і треба признати, що під цим оглядом нам, мущинам, помагають. Жіночі журнали переповнені ріжними помислами раціоналізації та ощадности в домашнім господарстві. І коли давніше звертали ми увагу на видатність, гатунок та економію тих чи інших предметів домашньої потреби, то тепер усе те підлягає точній контролі та аналізі. Господині дому учаться такого знання, як палити в печах уживаючи властивої кількости вугілля, економічно прати, то зн. так, щоби ощаджувати на часі, біллю та засобах до прання. Якщо річ іде про прання, то найбільшою позицією видатків є мило. Коли мило є неекономічне, мякне у воді, забагато змилюється та має грязкі складники, то ясно, що і прання випаде дорого, бо мила вийде багато, а втрата перегризеного білля буде також не мала. Інакше зовсім буде, якщо господині має досвід і пере тільки найкращим милом, отже милом із фабричним знаком **„ЯЩІРКА“**. Мило з **ЯЩІРКОЮ** є видатне, бо даючи багато піни не змилюється забагато. Воно ядерне, здорове і має приємний запах та продуковане з найкращих сирівців. Усі ці прикмети роблять з мила з **ЯЩІРКОЮ** мило правдиво економічне, що ощаджує час, працю, білля й гроші. Господині з досвідом добре про це знають, бо їх улюблене і захвалене мило: це мило з **ЯЩІРКОЮ!**

ДАРОМ

2 ЗНАМЕНИТІ НОЖИКИ ДО ГОЛЕННЯ „САЛЬФЕРС“ тому, хто купить 5 шт. за 1.— зол. тільки Перфумерія С. ФЕДЕРА, Львів, Сикстуська 7.

Почтові висилки відворотно.

Із судової салі.

Продовження процесу в Перемишлі за великодні летючки.

По тригодинній нараді 6. XII. проголосив предсідник трибуналу рішення, яким допущено деякі внески оборони на ствердження факту биття обвинувачених на поліції при їх переслуханні, а також усі завнесковані прокуратором докази на відкинення тез оборони обвинувачених про їх биття на поліції. Мають бути переслухані всі функціонарі поліції з Перемишля, командант поліції в Яворові та слідчі судді у Перемишлі і в Яворові, які в цій справі вели слідство. Допущено вкінці доказ (на внесення прокуратора) з урядових інформацій у рефераті безпеченства при воєвідстві у Львові на ствердження того змісту, що політичні вязні мають на головній розправі пояснювати свої евент. признання на поліції побоями. Для потвердження тих доказів розправу перервали на 14 днів.

З судових розправ у Станиславові.

Дня 5. XII. ц. р. розпочались розправи грудневої каденції суду присяглих у Станиславові. В першому дні станув перед судом Михайло Блєзович, селянин з Олеші, пов. Товмач, літ 19, українець, за те, що у вересні ц. р. вбив сокирою батька. В обвинуваченому помічено маркантні обяви умової недуги dementia praecox і тому рішено віддати його під розслід психіятрів. Боронив мец. Онуферко.

В днях 6. і 7. XII. відповідали перед судом за злочин зі ст. 154. Тарас Андрухів, пекарський помічник зі Станиславова і Самуель Софер з Олеші. Перший за те, що 28. VIII. ц. р. роздавав летючки КПЗУ., другий за те, що переховував летючки КПЗУ., видані з нагоди протимілітаристичного дня. У висліді засудили Андрухова на 1 рік, а Софера на півтора року вязниці.

—o—

Дописи.

ЛЬВІВ.

Свято св. Йосафата. Мала Духовна Семинарія у Львові святкувала дня 27. XI. ц. р. як щороку, торжественно память подвижника унії — св. Йосафата. Рано в год. 8. о. мітр. Ол. Базюк в асисті о. М. Блозовського відправив співану Службу Божу в місцевій каплиці, а о. прал. Л. Куницький виголосив гарну, змістовну проповідь. У часі Служби Божої співав хор питомців під орудою знаного диригента Дм. Котка. — Тогож дня в 11. год. почалася святочна академія, котру відкрив вступним словом молодий наш поет Теодор Курпіта, вказуючи на значіння та заслуги св. Йосафата для нашого народу. Дальшою програмою були декламації вище згаданого у виконанні питомців, реферат, виступ хору та оркестри мандолїністів під управою п. Котка. Програма випала добре. Свято закінчено католицьким гимном.

СТАНИСЛАВІВ.

Український повітовий цех. Українські ремісники Станиславова належать до загального ремісничого цеху, одначе вже від довшого часу відчували потребу заснування українського цеху. Ця неоформлена потреба залишалась довгий час у сфері нездійснимих бажань. Щойно приклад жидівських ремісників, які деякі бранжі зорганізували у власних цехах, заохотив кілька активніших одиниць зпоміж нашого ремісництва до праці над зорганізуванням українського цеху. Спершу були заходи заснувати воєвідський цех, але коли влада не дала на це дозволу, прийшлось обмежитись до повітового цеху. Після довгої підготовчої організаційної праці випрацьовано статут, а 20. XI. ц. р. відбулися основуючі збори при участи великого числа майстрів. Збори в цілости затвердили статут і вибрали тимчасову президію (Дм. Сімонович, столяр, Ос. Гадібей, кафляр, П. Трач, швець), якій доручено занятися затвердженням статуту. Не знаємо ще, яким шляхом піде праця повітового цеху, одначе це ясне, що при поважному веденні справи такий цех міг би мати велике значіння. Праця цеху повинна піти в цьому напрямі, щоби навязати контакт з ремісництвом повітових осередків станиславівського воєвідства та спонукати їх до зорганізування повітових цехів у себе. Всі разом створилиб з часом союз повітових цехів, що сповнив би вже функції Української Ремісничої Палати.

З плебісцитового руху. В цілому станиславівському повіті йде горячковим темпом плебісцитова акція. В багатьох селах плебісцитові комітети натрапляють на перепони постерунків поліції, а передовсім війтів. Діється це, не зважаючи на спеціяльний обіжник станиславівського староства, в якому війтам гостро заборонено ставити якінебудь перепони. В багатьох випадках приходилося станиславівському Кружкові „Р. Ш.“ висилати на місце нотаря в цілі залегалізування підписів. Найяркіший випадок самоволі війта і постерунку поліції трапився у Стригацях. Війт, не зважаючи на телефонічний приказ староства, відмовився потвердити декларацій, а поліція арештувала цілий плебісцитовий комітет і сконфіскувала декларації. Внаслідок інтервенції стан. Кружка „Р. Ш.“ випустили на волю по 24 годинах плебісцитовий комітет, але декларацій постерунок не звернув, так, що треба було працю починати наново, а підписи батьків леґалізувати перед нотарем.

РАВА РУСЬКА.

Гарний приклад для багатьох. Дня 19. XI ц. р. відбулося вінчання п. Мирослава Білозора з Рави Руської з п. Параскевією Скрипчуківною в Угнові. З цієї нагоди на весіллі п. К. Гулянківна зібрала від присутніх гостей на „Рідну Школу“ квоту 16 зол. Того самого дня замісць окремих бажань, зложили на „Р. Ш.“ по 3 зол. п. мгр. Володимир Котовський, Грицина Василь і Совик Степан — усі з Рави Руської.

Просвітянська анкета. Дня 26. XI. ц. р. відбулася освітня анкета для відпоручників читалень равського повіту. На анкеті були заступлені 24 читальні 52 відпоручниками. Виголошений реферат заст. голови Філії д-ром Богачевським на тему „Віно і випосаження“ роздано відпоручникам читалень у відбитці до виголошення в читальнях. Слід замітити, що це вже третій з черги реферат на правничі теми, які в цьому році Філія розіслала до читалень повіту. Четвертий такий реферат на тему „Документ у процесі“ буде виголошений на слідуючій освітній анкеті, яка відбудеться в Раві Р. дня 18. грудня ц. р. в год. 10. рано у кімнатах українського Народнього Дому.

Довірочна нарада. Дня 26. XI. ц. р. відбулася заходом Пов. Кружка „Рідної Школи“ в Раві Руській довірочна нарада у справі шкільного плебісциту. В нараді взяло участь 48 громадян з довколичних сіл. По коротких рефератах, які виголосив мгр. Котовський і посол Кохан В. та по переведеній дискусії рішено одноголосно переводити шкільний плебісцит во всіх селах і місцевостях [illegible]

КАЛУШ.

Свято „Просвіти“. В четвер 8. грудня ц. р. влаштувала Філія „Просвіти“ силами читалень своєї округи свято „Просвіти“. Почалося воно поминальною Службою Божою, яку відправив парох о. Тисовський В. Принагідну проповідь виголосив о. Кравчук. Після богослуження відправлено панахиду за померших членів „Просвіти“, а в год. 12-ій у салі Народнього Дому почалася святочна академія. Публика по береги виповнила велику салю; було багато відпоручників сільських читалень. Академія почалася діточим хором, який доволі слабо відспівав пісню „Боже Великий, Творче Всесильний“. З черги відпоручник Матірнього Т-ва п. М. Дужий виголосив річеве, повне змісту вступне слово. Його промова зробила на присутніх сильне враження. З хорових продукцій слід відмітити спів хору чит. з Підгорок. Слідно, що диригент того хору (Филипович) працює солідно і тому хор його добре вишколений. У програму свята входила ще декламація маленької дівчини (Тимцюраківна) „Привіт Просвіті“ та декламація Ю. Шкрумеляка „В Просвіті перемога“ (І. Король), в дальше відчитано новелю В. Стефаника „Роса“ (І. Аронець). Про хорову продукцію мужеського і мішаного хору місцевого хору Т-ва „Сокіл“ не варто і згадувати, бо відспівана була невдатно. Провідники хорів (як рівнож і провідник діточого хору) повинні здавати собі справу, що коли хор як слід не підготований, то не треба з ним пхатися на сцену і викликувати несмак публики, яка нині вже досить вироблена. Свято закінчено національним гимном.

ГАЛИЧ.

Посичення „Нар. Дому“ в Залукві. Село Залуква належить до найбільших і найкращих сіл галицького повіту. В селі істнує 6 товариств, одначе у їхній праці спинювала їх недостача власної просторої домівки. Два роки тому вибрано комітет будови дому під управою інсп. А. Терпиляка і нині має Залуква свій гарний мурований дім. З видатною поміччю поспішили залуквянам односельчани з Америки. І оце 27. листопада ц. р. посвячувала Залуква свій „Народній Дім“. Рано відправив о. кат. Чопей з Галича торж. богослуження в місцевій церкві, а пополудні посвятили „Н. Дім“ о. Чолій, о. кат. Чопей і о. Благий з Галича та о. Дудинський з Межигорець. Після цього відбулася академія в новій салі. Свято отворив іменем комітету інсп. А. Терпиляк. Опісля виголосив бальору промову посол Чукур та передав привіти від Української Парл. Репрезентації і Ц. Ком. У. Н. Д. Обєднання. Дальше слідували привіти від установ, а саме: від РСУК. ревізор Мельничук, від філії Т-ва „Просвіти“ в Галичі голова д-р Меркун, від Пов'т. Кружка „Р. Школи“ І. Корчинський, вкінці о. Дудинський. Голова читальні п. Микола Квасній відчитав письменні привіти від послів Пеленського, Кузика і Макарушки, від д-ра Гвоздецького та наших установ з сіл Бовшева, Підгороддя, Семиковець. В. Петраш відчитав історію будови „Н. Дому“, а б. нач. громади Гальовський виголосив декламацію „Каменярі“. Після того пописувалися хори з Бовшева (дуже гарними піснями і добре вишколеними співаками) під управою Яр. Цимбалістого і з Залукви під управою А. Чабанюка. Сольові точки виконали п. Лисакова і М. Петраш. Свято закінчив о. Чолій. — Вечором того самого дня місц. амат. гурток відіграв справно виставу „За друзі своя“.

Філія „Просвіти“ в Галичі влаштовує районові курси для читальняних виділів. На оцих курсах вишколюють освітніх діячів на місцях, а також обговорюють з ними ріжні закони (збори, товариства), бібліотечну справу, свята „Просвіти“ та подають їм вказівки, як вести читальняне діловодство. Курси такі проходять з успіхом. Ось-такі районові курси відбулися у грудні в Підгороддї, Блюдниках і в Дорогові селі. Район обнимає звичайно 5—6 сіл, чи пак читалень. В останніх курсах через байдужність не взяли участи читальні з Козини, Острова і Селищ. Ще в цьому місяці мають відбутися 3 районові курси для інших районів. Майже всі читальні приготовляються в місяці грудні до свята „Просвіти“.

С.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Долар у приватних оборотах 8.92 і пів.

Варшавська біржа.

4 проц. поз. інвестиц. 98.75, 99; 4 проц. поз. інвест серійна 105, 105.50; 6 проц. поз. долярова 57.25; 4 проц. поз. долярова 52, 52.50; 7 проц. поз. стабілізаційна 53.88, 54, 53.75, 54.63.

Валюти, девізи.

Трансакції. Продажа. Купно.

Бельгія 123.68, 123.99, 123.37, Данціґ 173.30, 173.73, 172.87, Голяндія 358.75, 359.65, 357.85, Льондон 28.82—75, 26.90, 28.62, Ню Йорк чеки 8.92,5, 8.90,5, Ню Йорк кабель 8.92,9, 8.94,9, 8.90,9, Париж 34.86, 34.95, 34.77. Прага 26.42 26.48, 26.36, Швайцарія 171.70, 172.13, 171.27, Італія 45.75, 45.97, 45.53.

Акції.

Банк Польський 87.50.

ЗБІЖЕ.

Льоко Підволочиська, ціни біржеві й ринкові: Пшениця дзвірська 740 25.50—26.00, пшениця дзвірська 720 23.50—24.00. Льоко Львів: Пшениця дзвірська 740 27.50—28.00, пшениця дзвірська 720 25.50—26.00.

Інші курси незмінені.

—o—

Ціни набілу у Львові.

„Маслосоюз“ платив кооперативам дня 10. XII. 1932. за масло експортове та десерове пріма 3·00 зол., за літру молока 19—21 сот., літру сметани 0·90 зол., копу яєць 6·80—6·90 зол.

ОГОЛОШЕННЯ

НА ЯЛИНКУ! НА ЯЛИНКУ!
треба скористати з нагоди
14 білих днів
які улаштовує від 28. листопада ц. р.
Галицький Маґазин Новостей
ЛЬВІВ, ГАЛИЦЬКА 15, ТЕЛ. 85-59,
де можна закупити всякі блаватні товарі
ПО ЦІНАХ НА 40% ДЕШЕВШЕ.

Театри.

Великий Міський Театр.

Неділя, 11. XI. год. 3.15 попол. Опера.
Неділя, 11. XII. год. 7.30 веч. „Занадто правдиве, щоби було добре“. (Ціни знижені).
Понеділок, 12. XII. год. 6. веч. „Поворот Одисея“ (шкільна вистава).
Вівторок, 13. XII. год. 7.30 премієра „З малої хмари“ комедія в 3. діях Брунона Франка (Абон. 4).
Середа, 14. XII. год. 8.15 Концерт.
Четвер, 15. XII. год. 7.30 веч. „З малої хмари“ (Абон. 4).
Пятниця, 16. XII. год. 7.30 веч. „Орфей у пеклі“.
Субота, 17. XII. год. 7.30 веч. „З малої хмари“ (Абон. 4).
Неділя, 18. XII. год. 3.30 попол. „Занадто правдиве, щоби було добре“ (Абон. 3. Ціни знижені).
Неділя, 18. XII. год. 7.30 веч. „Орфей у пеклі“.

Театр Ріжнородностей.

Неділя, 11. XII. год. 3.30 попол. „Цілунок перед зеркалом“ (Абон. 3. Ціни найнижчі).
Неділя, 11. XII. год. 7.30 веч. „Роскіш чесности“ (Абон. 4).
Понеділок, 12. XII. год. 7.30 веч. „Роскіш чесности“ (Абон. 4).
Вівторок, 13. XII. год. 7.30 веч. „Роскіш чесности“ (Абон. 4).
Середа, 14. XII. год. 7.30 веч. „Роскіш чесности“ (Абон. 4).
Четвер, 15. XII. год. 7.30 веч. „Роскіш чесности“ (вистава закуплена. Абон. 4).
Пятниця, 16. XII. год. 7.30 веч. „Роскіш чесности“ (Абон. 4).
Субота, 17. XII. год. 7.30 веч. „Роскіш чесности“ (Абон. 4).
Неділя, 18. XII. год. 3.30 попол. „Цілунок перед зеркалом“ (Ціни знижені. Абон. 3).
Неділя, 18. XII. год. 7.30 веч. „Роскіш чесности“ (Абон. 4).

Кіна.

АДРІЯ: Пат і Патахон і Льорель і Гарді.
АПОЛЬО: „Банда Бубуля“.
АТЛЯНТІК: „Пісня ночі“.
КАСІНО: „Арсен Люпін — джентельмен-вломник“.
КОЛЬОСЕЙ: „Княжна на відпустці“, „Гумор — то ми!“
КОПЕРНИК: „Під фальшивим прапором“.
МАРУСЕНЬКА: „Під фальшивим прапором“.
МІРАЖ: „Любка з Таїті“ та Льорель і Гарді.
ОАЗА: „Жовта маска“ й ревія.
ПАЛЯС: „100 метрів кохання“.
ПАН: „Побідник“.
ПАСАЖ: „Буфальо-Біл“ і додатки.
ПРОМІНЬ: „Домагаюся розводу“ й ревія.
СТИЛЕВЕ: „Люди на стійці“ і ревія.
УТІХА: „В погоні за чорною маскою“ (Гарі Піль).
ХИМЕРА: „Шанґай-Експрес (з Марлєною Дітріх).

Закордонне радіо.

Неділя, 11. грудня 1932.

Братислава (278,8) 11.00 Музика, **Бреслав** (325) 12.15, 20.00 Концерт, **Міляно** (331,4) 20.30 „Князь Ігор“ оп. Бородіна, **Гельсінґфорс** (368,1) 17.35 Арфа, 18.35 Концерт, **Білгород** (430,4) 11.20 Концерт, **Рим** (441,2) 13.30 Музика, 20.45 „Зірка екрану“ оп. Джільберта, **Прага** (488,6) 9.55 Спів, Борис Станчулов, 20.30 Концерт, **Відень** (517,2) 9.25, 12.45 Концерт, 20.00 „Дас Файльхенмедель“ оп. Гельмесбергера, **Будапешт** (550,5) 19.00 Циг. оркестра, **Харків** (937,5) 10.00, 15.00, 16.35, 19.00 Концерт, 17.30 Літ.-муз. авдиція, 24.00 Нар. пісні.

Понеділок, 12. грудня 1932.

Барі (269,4) 20.30 „Аїда“ оп. Вердія, **Братислава** (278,8) 15.30 Віольончеля, 16.10, 18.00 Концерт, **Талін** (298,8) Оперетка, **Міляно** (331,4) 11.15 Музика, 20.30 Скрипка, **Штрасбурґ** (345,2) 21.00 Солісти, **Штутгарт** (360,6) 20.05 Концерт, **Стокгольм** (435,4) 20.00 Сила призначення, оп. Вердія, **Рим** (441,2) 17.30 Фортепян, **Мінхен** (532,9) 19.05 Говорений хор, 20.00 Весвсячина, 21.30 Камер. концерт, **Будапешт** (550,5) 12.05 Циг. музика, 17.30, 19.40 Концерт, **Харків** (937,5) 10.00, 15.00, 16.35 Концерт, 11.00 Звуковики, 19.00 Українська музика, 24.00 Оперова музика.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Неділя, 11. грудня 1932.

11.58 Час, 12.10 Метеорольоґ. комунікат, 12.45 Симф. поранок, 14.00 Рільн.-метеор. комунікат, 14.05 Грамофон, 14.15 Почт. лісова скринька, 14.25, 15.00 Музика, 14.40 Правн. гутірка для рільників. 16.00 Для молоді: „Що чувати в світі“, „Не було вас — був ліс“, 16.25 Грамофон, Сільва рерум, 16.45 Балачка з молодими та старшими, 17.00 Фортепян, Юл. Кароі, 18.00 Танк. музика, Три знаки запиту, 19.00 Всячина, грамофон, 19.25 Іграшка припадку й моральности, 20.00, 21.10 Концерт, 21.00, 21.02 Спорт, 22.00 Легка музика, 22.55 Комунікати, 23.00 Танк. музика.

Понеділок, 12. грудня 1932.

11.40 Огляд преси, 11.58 Час, 12.10, 16.15 22.35 Грамофон, 13.20 Метеорол. комунікат, 15.15 Господар. комунікат, 15.25 Комунікац. огляд, 15.30 Грамофон, Сільва рерум, 16.00 Листи та програми, 16.25 Лекція фр. мови, 16.40 Що й як читати (природи), 17.00 Легка музика, Скринька для хорих, 18.00 Солісти (Ол. Зубович — сопран), Театр. комунікат, 19.00 Цьогорічне риковнище, 19.15 Всячина, 19.30 На овиді, 19.45 Прес. рад. денник, 20.00 „Паґаніні“ оп. Легара, Спорт, вістки, Прес. рад. денник, 22.00 „Апольоґія тещі“, 22.15 Спів, Плятівна (сопр.), 22.55 Комунікати, 23.00 Циг. оркестра.

Управа кооперативи „Будучність“ в Тернополі оголошує КОНКУРС на виконання шкіцового проекту будинку на поміщення фабрики паперців і туток на таких умовах: 1) Проекти мають бути внесені до канцелярії кооперативи „Будучність“ в Тернополі, вул. Липова 2 найдальше до дня 10. січня 1933, 12 год. в полудне. 2) Проект, що має обіймати мети усіх кондиґнацій, потрібні для загальної орієнтації доземі перерізи та вид будинку, має бути підписаний окремим кличем, а в долученій замкненій коверті має бути подана адреса автора проекту і клича. 3) Надіслані проекти буде розглядати і приймати окреме жюрі, зложене з 2-ох фахових інжинірів запрошених на пропозицію Українського Технічного Т-ва у Львові і Дирекції кооперативи. За найкращі приняті проекти будуть признані 3 премії в висоті 350, 200 і 100 зол. платні в два тижні по ореченню жюрі. Відзначені премією проекти стають власністю кооперативи „Будучність“. Жюрі може не приняти ні одного проекту. Неприняті проекти відішлеться авторам на подану адресу разом з відписом протоколу жюрі. Ближчі дані, як мапка та перекрої площі, величина будинку та окремі диспозиції щодо призначення і розміщення поодиноких убікацій вишлеться інтересованим за оплатою 5 зол. — За Управу Кооперативи: Д-р Степан Чумак, Іларіон Бриковнч. 995

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

За оголошення редакція не відповідає

НАКИДКИ брокати від 3.80 зол., колдри, постіль, фіранки, капи, портієри найдешевше Фрайліх, Львів, Сикстуська 21.

КАГАНЦІ, ретязі, линвочки, шорки виконує, направляє найдешевше робітня римарсько-галянтерійна Н. Барера, Сикстуська 2. 370 24-33

ВІЧНІ ПЕРА найдешевше направляє „Прецизія“ Рутовського 10 (в брамі).

СВЯТИЙ МИКОЛАЙ повідомляє, що замовлення на дарунки приймає цукорня Д. Стецькова, Миколая 7.

МИХАЙЛО ВОЗНЯК
ІВ. БЕЛЕЙ і ОЛ. КОНИСЬКИЙ
До звязків Галичини з Наддніпрянщиною. — Ціна 50 сот., з почт. пересилкою 70 сот.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

ПЕРЕГЛЯД І ДОПОВНЕННЯ РАДІОВІДБІРНИКІВ — УСЕЛЕКТИВНЕННЯ ЛЯМПАМИ НОВИХ ТИПІВ — ЕЛЕКТРО-ДИНАМІЧНІ ГОЛОСНИКИ модель 1932-33 НАЙНОВІШОЇ КОНСТРУКЦІЇ АПАРАТИ СІТКОВІ ТА БАТЕРІЙНІ — НОВІ МОДЕЛІ ФОТОГРАФІЧНИХ АПАРАТІВ — ПОСПІШНА ФОТОГРАФІЧНА РОБІТНЯ
Фото-Радіо-Палас, Львів, пл. Марійська ч. 8. (Дім Шпрехера).
740 24—36

ЗАБАВКИ — ДАРУНКИ, ВІЗКИ, МЕБЕЛЬКИ ДІТОЧІ, САНКИ, ЛЕЩАТА на СВ. МИКОЛАЯ І РІЗДВО
поручає
КОНЕВИЧ, Баторого 12, Тел. 76-06.
Ціни значно знижені, найбільший вибір.

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО“.

Розмір часопису: 3 шпальти текстові і 8 шпальт оголошеневих.

1 мм. одношпальтовий або його місце в рубриці оголошень	зол.	0.15
1 „ одношпальтовий надіслане і некрольоґи	„	0·40
1 „ „ в тексті і новинках	„	0·48
1 „ „ на першій сторінці	„	0·55

Дрібні оголошення від слова:

матримоніяльні по	зол.	0.15
купно, продаж, виміна і т. п.	„	0·10
шукаючі праці	„	0·08

Слова товстим друком подвійно.

Остання сторінка 1/1	зол.	380·—
„ „ 1/2	„	200·—
„ „ 1/4	„	110·—
„ „ 1/8	„	60·—

Текстові сторони 50 проц. дорожче.

За редакцію відповідає Олександер Костик Видає Видавнича Спілка „Діло“. В друкарні Вид. Спілки „Діло“, Львів, Ринок 10.